

DENİZLİ

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

SANAYİ EKONOMİ VE HABER DERGİSİ | SAYI 59 | 2019

HEIMTEXTİL 2019'DA
DENİZLİ RÜZGÂRI

YENİ OSB YÖNETMELİĞİ
YAYIMLANDI

2019 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VE YENİLİK YILI

GELİŞMİŞ DÜNYANIN BİTPAZARLARI

Prof. Dr. Ahmet BARDAKCI
PAÜ Üretim Yönetimi ve Pazarlama A.B.D.

Gezi rehberlerinde ABD, Avrupa ülkeleri ve Japonya'da hafta sonlarının vazgeçilmezleri arasında bitpazarlarına sık rastlanmaktadır. Bu pazarların bir kısmında meraklıları için antika kıymeti taşıyan eşyalar satılırken, toplumun orta ve alt gelir düzeyini hedefleyen kullanılmış eşyaların ve bazen de yeni ürünlerin satıldığı da sıklıkla görülmektedir. Avrupa kıtasının neredeyse her ülkesinde çokça rastlanılan bitpazarları ABD ve Japonya'da da oldukça yaygındır. Tokyo'nun parklarını ve otoparklarının hafta sonlarında ikinci el pazarlarına dönüştüğüne dair bilgiler vardır. ABD'de de hafta sonlarının vazgeçilmezleri arasında bitpazarları bulunmaktadır.

Bitpazarlarında lisanslı sabit satıcıların yanı sıra evlerdeki detaylı temizlik esnasında çatı katında veya bodrumda kullanılmayan, modası geçmiş, yaşa uygun olmayan, evde kendisine yer

bulunamayan yeni bir hayata başlama şansı vermek üzere sergilenecek eşya bulan herkesin kendine yer bulabildiği alanlardır. Adları her ne kadar bitpazarı olsa da bu pazarların bir kısmında yeni ürünlerin de satıldığı bu konu ile ilgili yazılanlardan anlaşılmaktadır.

Hatıra eşyaları, kıyafetler, mücevher, çanta, elektronik eşya, atari, oyun CD'leri, plak, CD, DVD, seramik veya porselen mutfak eşyaları, süs eşyaları, yemek takımları, ev tekstili, cam eşya, kitap, saat oyuncak, gümüş takılar, gümüş süs eşyaları, vazolar, el yapımı ürünler ve taze meyve-sebze bitpazarlarının vazgeçilmezleri arasındadır. Bir kısım ürünlerin gerçekten antika kıymeti varken bir kısmı da sadece kullanılmış eşyadır. Çöpe gitmesi yerine belki yeni bir kullanıcı bulmak üzere buralardadır. Antika değeri olmayan ve o günkü pazarda satılmayanlar genellikle pazardan sonra olduğu yere çöp niyetine bırakılacaktır

ve bunlar bitpazarı dağıldıktan sonra, pazara gelen en fakirler veya çöp kamyonları tarafından alınacaktır.

ABD'de bitpazarları genellikle özel mülkiyete ait açık veya kapalı alanlarda kurulurken Avrupa pazarları çoğunlukla cadde boylarında kurulmaktadır. Özel mülk içerisinde kurulan pazarlara giriş çoğunlukla ücretlidir. Sabahın ilk ışıkları ile birlikte açılan ve meraklılarının sabahın ilk ışıkları ile doldurmaya başladığı Tokyo'daki Ajinomoto Stadium bitpazarında 08.00 öncesinde ¥1,000 olan giriş ücreti, 08.00 sonrasında ¥300 inmektedir. Zira dünyanın her yerinde bitpazarlarına meraklılar erkenden gider bu yüzden bitpazarının klasiği haline gelen; "erkenci kuş solucanı kapar" diye bir deyim vardır. Antika kurtları, bitpazarlarına saat 05.30 gibi ellerinde el fenerleri ile akmaya başlar. İkinci dalga saat 11 civarında ve üçüncü dalga da saat 14 civarında pazara gelir.

Japonya'nın Bitpazarları

Pazarların bir kısmında organizatörler nelerin satılabileceği veya evlerinde satılacak bir şeyleri olanları pazara kabul edip etmeme gibi politikalar benimsemişlerdir. Bu doğrultuda Almanya'da Bremen'deki Bürgerweide bitpazarının 600 güvenilir satıcısı her hafta sonu çevre eyaletlerden 20.000 kişinin gelmesinin en büyük nedeni olarak gösterilir. Organizatörler gelen her satıcıyı kabul etmeyerek ve belirli türden ürünlerin satışına izin vererek, pazardaki ürünlerin kalitesini temin konusunda epeyce yol almışlardır.

Bitpazarları her hafta sonu kurulabildiği gibi daha seyrek de kurulabilmektedir. Fransa'da 1909'da kurulmaya başlanıp 1960'larda kurumsal kimliğe bürünen ve Fransa'nın büyük bitpazarlarından olan Réderie d'Amiens pazarı, her yıl Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere iki kez kurulur. 700'ü lisanslı antikacı ve Fransa'nın her yerinden evinden bir şeyler getirip satanlarla birlikte yaklaşık 2.000 pazarcı Amiens kentinin 10km uzunluğundaki caddelerinde sergilerini açar. Her yıl yaklaşık 80.000 ile 100.000 kişi bu etkinlikte buluşmaktadır.

Réderie d'Amiens pazarı ve Foire aux Puces de Crèvecœur-le-Grand pazarı Fransa

Satılan eşyaların sıkı sıkı kontrol edildiği Foire aux Puces de Crèvecœur-le-Grand pazarı 1870lerden bu yana Ascension Gününde (Hz. İsa'nın göğe yükselişi ya da İsa'nın miracı) açılmaktadır. Yaklaşık 2.200 satıcı ve kuzey Avrupa'nın her yerinden gelen yaklaşık 40.000 alıcıya satış yapabilmek için mallarını sergilemektedir.

Belediye, Foire aux Puces de Crèvecœur-le-Grand'ın, neredeyse nadir görülen ürünlerin bulunduğu gerçek bir bitpazarı olması için yoğun çaba sarf etmektedir. Bu pazarda ev aletleri, kıyafetler, gıda ürünleri, kozmetik, otomobilleri için müzik sistemleri, DVD'ler, banyo malzemeleri ve benzeri ürünlerin

satışları yasaklanmıştır. Sadece antika, çanak-çömlek, gümüş eşya, eski mobilya, Fransız taşrasına ait dekorlar, eski kumaşlar, cam eşyalar ile nadir kitaplar, saatler, eski oyuncaklar, koleksiyon ürünleri ve orduya ait eski ürünlerin satışına izin verilmektedir. Bu sayede satıcıların çoğunluğunu profesyonel

antika satıcıları oluşturmaktadır. 10 km uzunluğundaki bitpazarına katılan bitpazarı meraklıları ve antika müşterileri, kaliteli ürünler bulacaklarından emin olarak buraya gelirler. Foire aux Puces de Crèvecœur-le-Grand'in neredeyse 50 yıldır başarılı bir şekilde sürmesinin temelinde de bu politikanın yattığına inanılmaktadır. Pazardaki ürünlerin kalitesi, sadece en iyi antikaları arayan çok sayıda yabancıyı kendine çekmektedir. Ünü Avrupa'ya yayılmış bu pazarın hem satıcıları hem de meraklıları İngiltere, Hollanda, Belçika ve Almanya'ya kadar uzanan bir coğrafyadan sabah 05.30 gibi ellerinde el fenerleriyle bu pazara akmaktadır.

Bitpazarlarının başta İtalya olmak üzere tüm Avrupa'da yaygınlığına ait kanıtlar basit bir Google sorgulamasından da görülebilir. Avrupa başkentleri için bitpazarı veya açık hava pazarı kelimeleri ile bir arama yaptığımızda; Paris için 13, Londra için 24, Berlin için 17, Bükreş için 7, viyana için 19 ve Prag için 7 bitpazarı görülüyor.

Başta Porta Portese olmak üzere Roma'da Pazar günleri kurulan 19 bitpazarı bulunmaktadır. Yazılanlara göre açık hava pazarı veya bitpazarı gezmek İtalya'da neredeyse bir gelenek halini almıştır. Avrupa'daki bitpazarlarından en eskisinin İtalya'da kurulduğu iddiası oldukça yaygındır. Romanın ilk pazarının MÖ 3000'e kadar uzandığı tahmin ediliyor. Zaman içerisinde konutların yayılımına paralel olarak pazar alanları genişlemiş olsa da kökleri beş bin yıllık geçmişe sahip Porta Portese pazarı ziyaret edilmeden Roma'nın gezilmiş olmayacağı sık sık söyleniyor. Her Pazar günü 07.00-14.00 arasında kurulan Porta Portese pazarında oldukça çok çeşitte ürünü düşük fiyattan bulmak mümkün, taze meyve sebze satılan bu pazarın bitpazarı kısmında kullanılmış televizyon, mobilya, kitap ve kıyafetin yanı sıra çok sayıda antika satıcısı da bulunuyor.

Girişi 17 yy'da şehri yabancıardan korumak için yapılan sur kapılarından sağlanan Porta Portese pazarı Avrupa'daki

Roma'daki Porta Portese pazarında neredeyse her şey satılmaktadır

en büyük pazarlardan birisidir. Burada yaklaşık 4.000 pazarcı sergi açmaktadır. Satıcıların, müşterilerin kıyafetlerine bakarak fiyat söylediklerine inanılan bu pazarda, çoğunlukla İtalyanca olmak üzere satıcıların farklı dillerdeki konuşmaları birbirlerine karışmaktadır. Burada değerli antikalar yanında ucuz kopyaları da satıldığından, satın alınan üründen emin olunması önerilmektedir. Porta Portese pazarında ünlü kıyafet markalarının kullanılmışları 10 Euro'dan daha ucuza, iyi kalitede kullanılmış bir kahve makinesi 5 Euro'dan daha ucuza satın almak mümkündür.

Avrupa'nın en büyük bitpazarı ise Fransa'nın Lille şehrinde her yıl Eylül ayının ilk haftasında kurulmaktadır. La Braderie adıyla bilinen bu bitpazarı, bu yıl 1-8 Eylül 2018 tarihleri arasında kurulmuştur. Ünü bütün Avrupa'ya yayılmış olan La Braderie'ya 2018 yılında 10.000 pazarcı ve iki ile üç milyon arasında turist geldiği hesaplanmıştır. 200.000 nüfuslu Lille şehri için fazlasıyla kalabalık olan turistlere kolaylık sağlamak için belediye Pazar alanlarını gösteren bir harita bile hazırlamıştır.

Almanya genelinde de bitpazarları oldukça yaygındır. Münih civarındaki en büyük Pazar Münchner Flohmarkt Auf Der Theresienwiese Münih Bahar Festivali'nin ilk Cumartesi günü kurulur. 2.000 satıcısı olan bitpazarı Avrupa'nın

her yerinden gelen yaklaşık 80.000 kişi tarafından gezilmektedir. Klasik giysiler, yağlı boya tablolar, antika ve tasarım mobilyalar, heykeller, askeri eşyalar, ev aletleri, elektronik, Münih'teki bitpazarı, kaliteli ürünleri çok düşük bir fiyattan satın almak isteyen meraklılara çok sayıda fırsat sunmaktadır. İkinci el olarak satılan Chanel, Dior, Louis Vuitton ve Dolce Gabana gibi pahalı markalar, düşük bir bütçeye ulaşabilir markalar arasındadır. Meraklıların Cuma öğleden sonra dolaşmaya başlaması ve en az beş saatini buraya ayırması tavsiye edilir. Bremen'de de bitpazarlarının uzun bir geçmişi vardır. Hafta sonları sabah 08.00 gibi açılan pazarlar bazen 14.00 bazen 18.00 a kadar açık kalmaktadır. Genellikle oldukça yoğun olan bitpazarları her yaşta insanı buluşturmaktadır.

Girişte para alınan pazarların çoğunda otopark imkânı ve temiz tuvaletler bulmak mümkündür. Bu pazarlarda ziyaretçilerin hoş vakit geçirmelerini temin etmek için organizatörler yöresel yemeklerinde bulunabileceği yeme-içme alanları ve dinlenme alanları oluşturmuştur. Bu sayede alışverişin hızlıca bitirilmesi isteği yok edilmeye çalışılmaktadır. Bunlardan birisi Tokyo Dome Jumbo adlı bitpazarıdır. 300 satıcısı bulunan bu pazarda nelerin alınabileceği sorusuna cevap vermek oldukça

zordur; kullanılmış kıyafetlerden ev aletlerine veya ilginç ürünlere kadar her şeyin bulunabileceği yazılmıştır. Bu bitpazarı, Tokyo Dome adlı eğlence merkezinde kurulduğu için bu merkezde ailelerin tüm gününü geçirebilecekleri lokantalar, spor alanları gibi aile için beklenebilecek her şey bulunmaktadır.

Bitpazarlarının en büyüğünü arayanların adresi ise ABD'dir. 127 Corridor Sale adıyla bilinen bu simgesel bitpazarı, Kuzey-Güney ekseninde Highway 127 (127. Otoban) boyunca yaklaşık 1100 km uzanmaktadır. 127 Corridor Sale, her Ağustos ayında ilk Perşembe günü başlar ve Pazar gününe kadar dört gün boyunca açık kalır. Önümüzdeki yıl 1 Ağustos-4 Ağustos 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan bu etkinlik süresince, 690 millik yol boyunca çadırlarına yerleşecek pazarcılarla evlerinde satacak bir şeyler bulanlar yok kenarında kurdukları çadırlarında veya tezgâhlarında müşterileri bekleyecektir.

127 Corridor Sale 1100 km'lik otoban boyunca kurulan satış alanlarını kapsamaktadır

Bitpazarları hakkında yazılanlardan bir kısmında bu pazarların genç girişimcilere ilham kaynağı olabileceğini düşünenler var. Bu düşüncenin savunucuları arasında, elektronik

ticaret çağında Etsy, LetGo ve Ebay gibi çevrimiçi alışveriş sitelerinin bu tür pazarları görüp, bu ihtiyacın farkına varan girişimciler tarafından ortaya çıkarıldığı iddiası oldukça yaygın. Bu iddialar Denizli'nin başarılı olmuş girişimcilerinden duymaya alışkın olduğumuz Kaleiçi çarşısı civarında mendil, sakız, nane şekeri satma veya çocuklarını bu yönde teşvik etme öykülerini anımsatıyor. Bitpazarı savunucuları, sanal bitpazarlarının, açık havada kurulan geleneksel pazarların yerini alamadığını ifade etmenin ötesinde, ekonomik belirsizlik, sadelik ve sürdürülebilirlik arzusuna bağlı olarak ABD'de daha fazla insanın

alışveriş için bitpazarına yöneldiğini ifade ediyorlar.

Bu yazıda kısaca gelişmiş dünyanın bitpazarlarını ele almamızdaki maksada gelince temelde iki soru üzerinde insanların düşünmesini sağlamak istedik. 1) Gelişmiş dünyada fazlaca yaygın olan bitpazarlarında ismiyle müsemma şekilde eski eşyalar el değiştirirken, sınırlı da olsa yeni ürünlerin el değiştirdiği de anlaşılıyor. Acaba Denizli sanayicisi ve tüccarları ABD ve Avrupa'daki bitpazarlarının potansiyeli üzerinde hiç durdu mu? 2) Acaba civar illerle turizmi hareketlendirme potansiyeli olan bir bitpazarı oluşturmak mümkün olur mu?

Bavyera'daki en büyük bitpazarı yılda bir kez açılan Theresienwiese'dir

La Braderia pazarında turistler